

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16C/394/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114230266
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Straková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114230266.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove samosudkyňou JUDr. Evou Strakovou v občianskoprávnej veci žalobkyne: C. O., nar. XX. X. XXXX, bytom G. XXXX/XX, XXX XX G., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 356,- EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 24. 1. 2011, č. zmluvy XXXXXXXXXX uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach - bod 11) o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú dve tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia vo výške 447,34 EUR a tieto uhradiť priamo na účet právneho zástupcovia žalobkyne JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66, č. ú.: D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, J.: D., E. XXXXX do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť štátu na účet Okresného súdu v Prešove súdny poplatok vo výške 120,86 EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobkyňa dňa 20. 11. 2014 sa podaným návrhom domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 356,- EUR a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok v zmluve, ktorú uzatvorila so žalovaným dňa 24. 1. 2011, č. zmluvy XXXXXXXXXX o tej časti poplatku, ktorý zodpovedá 2/3-iny zahrňujúci náklady na vypracovanie, uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetku administratívou s tým spojenou, keď svoj nárok odôvodňovala tým, že po uzavretí Zmluvy o úvere jej bol poskytnutý úver 400,- EUR za poplatok 356,- EUR na 12 mesiacov, spolu majú vrátiť žalovanému 756,- EUR, pričom poplatok z predmetného úveru tak predstavoval 89 % ročne za úver. Celkovo uhradila 756,- EUR. Tento poplatok považuje za úžerný, v rozpore s dobrými mravmi predovšetkým pre jeho nepríjemnosť. Navyše administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy je neprijateľný, poplatok predstavuje 2/3 z predmetného úveru, pričom jej žalovaný neposkytol reálne plnenie za takéto poplatok, navyše nie je určitý predmet administratívneho poplatku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitost' vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. Predmetný úver je úžerný a odporuje dobrým mravom

a je neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Oproti bankám sú úroky a poplatok niekoľkonásobne vyššie. Naliehavý právny záujem má z dôvodu, že na základe úspešného rozhodnutia neprijateľnosti zmluvných podmienok si chce uplatniť primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z. z. Ďalej boli porušené jej spotrebiteľské práva aj v tom, že žalovaný v zmluve neuviedol RPMN. Z tohto dôvodu je tu aj iný dôvod na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) Zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatok podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona.

Žalovaný v písomnom vyjadrení odmietol tvrdenie žalobkyne, že administratívny poplatok za náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Poukazoval na čl. 4 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13 EHS zo dňa 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého „hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje ani k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné“. Ceny sú predmetom voľného pôsobenia ponuky a dopytu a spotrebiteľovi nemôže byť odňatá možnosť, či určité služby za určitú cenu prijme alebo nie.

V právnej náuke sa zastáva názor, že z dôvodu úvah súvisiacich s trhovým hospodárstvom článok 4 ods. 2 Smernice 93/13 obmedzuje rozsah kontroly zmluvných podmienok. Zmluvné strany samostatne definovali plnenie a protiplnenie, na ktorých výmenu uzatvárajú zmluvu a táto sloboda je v súlade so zákonmi trhu a hospodárskej súťaže, ktoré by boli čiastočne ochromené, ak by bolo treba preskúmať primeranosť alebo ekvivalenciu plnenia a protiplnenia, čo by predajcom alebo dodávateľom bránilo, aby na trhu uplatnili plánované správanie, ktoré by bolo upravené v súlade s vyššie uvedenými zákonmi. Z tohto ustanovenia možno vyvodiť, že zákonodarca Spoločenstva chcel, aby povinnosti súvisiace s hlavným plnením, ako aj primeranosť vzťahu cena - plnenie zásadne upravovala dohoda strán a ponuka na trhu. Rozsah povinnosti, cena alebo rozsah povinností súvisiacich s hlavným plnením preto nepodlieha kontrole podľa článku 3 Smernice 93/13, ak sú vyjadrené jasne a zrozumiteľne. Z tohto vyplýva, že zmluvné dojednanie, ktoré podliehalo prieskumu v tomto konaní je jednoznačne cenovým dojednaním a vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako i čl. 4 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13 EHS je vylúčené, aby súd preskúmaval primeranosť tohto dojednania.

Pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný poukázal na uplynutie premlčacej objektívnej lehoty, a to dňa 19. 11. 2014. Vydanie bezdôvodného obohatenia možno uplatniť v subjektívnej dvojročnej lehote a od okamihu, keď sa o bezdôvodnom obohatení žalobkyňa dozvedela. Táto lehota jej taktiež uplynula. Požadovaný nárok žalobkyne sa stal v časti 167,- EUR premlčaným v objektívnej premlčacej lehote, a to dňa 19. 11. 2014, pričom žalobkyňa podala žalobu až dňa 20. 11. 2013. Nárok žalobkyne je však premlčaný v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote, a to dňom 28. 11. 2013. Z vyššie uvedených dôvodov žiadal celú žalobu zamietnuť.

Na ústne pojednávanie sa žalovaný neustanovil, súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti, preto súd postupoval podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a konal v neprítomnosti žalovaného.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, Zmluvou o úvere zo dňa 24. 1. 2011, potvrdením o prevzatí finančných prostriedkov, splátkovým kalendárom a zistil tento s k u t k o v ý s t a v :

Zo Zmluvy o úvere súd zistil, že účastníci uzatvorili Zmluvu o úvere dňa 24. 1. 2011 za tých podmienok, že žalovaný poskytol žalobkyňi úver v sume 400,- EUR, ktorý sa zaviazala zaplatiť zvýšený o poplatok 356,-, celkovo 756,- EUR v 12 splátkach po 63,- EUR. Pod týmto údajom sa nachádza prehlásenie, že finančné prostriedky sú poskytované na výkon povolania vyznačený križikom pri tomto údaji. Súd zistil, že táto zmluva neobsahuje žiadne ďalšie náležitosti týkajúce sa výšky úrokovej sadzby, RPMN, priemernej RPMN a ďalšie. Na druhej strane zmluvy, ktorá už nie je podpísaná účastníkmi, sú uvedené Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, kde pod bodom 11 je text: „dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatkov v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Vo Všeobecných podmienkach je ďalej rozhodcovská doložka v bode 14, dohoda o zrážkach zo mzdy a dojednanie zmluvnej pokuty. Žalobkyňa predmetný úver

uhradila v dohodnutých splátkach, o čom predložila aj príslušné doklady o vkladoch splátok. Posledné splátky uhradila dňa 25. 11. 2011.

Žalobkyňa pri svojom výsluchu uviedla, že až po vyplatí úveru si uvedomila, že poplatok predstavuje takmer 80 % z poskytnutého úveru a tiež si až potom všimla, že aj keď zamestnankyni hovorila, že je invalidná dôchodkyňa, ona škrtila na úverovej zmluve okienko na výkon povolania. Nebolo jej vysvetlené, čo predstavuje administratívny poplatok, len jej bolo povedané, že čím väčšiu sumu si požičia, tým je administratívny poplatok vyšší. Zamestnankyňa, ktorá s ňou uzatvárala zmluvu nepoužívala ani pojem administratívny poplatok, hovorila len o úrokoch. Preto bola v tom vedomí, že sú to úroky, ale až po zaplatení si uvedomila, že sú to strašne vysoké úroky. Od svojich známych sa dozvedela, že existuje nejaké združenie HOOS a až keď mala tento problém sa rozhodla ísť sa s nimi poradiť. Na základe toho ich navštívila, predložila svoje listiny, bolo to asi pred rokom v jeseni k posúdeniu zmluvy.

V písomnom vyjadrení sa žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadrila k podaniu žalovaného zo dňa 12. 2. 2015, keď pokiaľ ide o poplatok vo výške 356,- EUR poukazovala na to, že 2/3 z neho tvoria náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, pričom žalovaný jej reálne neposkytol plnenie za takýto poplatok, a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka takýto poplatok neprijateľný, naviac je neurčitý, nemožno zistiť o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. V tomto smere poukazovala na rozsudok, sp. zn. C-143/13 Súdneho dvora EÚ, kde pod bodom 72 sa uvádza, že ak by vnútroštátny súd dospel v odpovedi na položenú otázku k záveru, že dotknuté podmienky sú súčasťou hlavného predmetu zmluvy alebo že sú v skutočnosti spochybnené z pohľadu primeranosti ceny alebo odmeny, nič to nemení na skutočnosti, že tieto podmienky musia byť v každom prípade posúdené z hľadiska ich prípadnej nekalej povahy, ak by sa malo konštatovať, čo musí tiež preskúmať vnútorný súd, že nie sú formulované jasne a zrozumiteľne. V bode 77 ďalej uvádza, čo sa týka podmienok, ktoré upravujú „poplatok za riziko“ vzniká otázka, či dotknutá úverová zmluva uvádza transparentným spôsobom dôvody odôvodňujúce odmenu zodpovedajúcu tomuto poplatku, keďže sa spochybňuje povinnosť veriteľa poskytnúť skutočnú protihodnotu za získanie uvedeného poplatku. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si Pohotovosť nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe ani len svojim okruhom, kedy cena tohto poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za niečo ako technickú podporu závisel od výšky poskytnutého úveru. Pohotovosť vôbec nevysvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od zákazníka, ktorý si požičiava vyššiu sumu, ako od toho, ktorému požičiava menej. O predmetnom poplatku už rozhodol právoplatne Okresný súd Prešov v konaní, sp. zn. 11 C 42/2012 zo dňa 13. 9. 2013 v konaní proti Pohotovosti, kedy takýto poplatok, ktorému zodpovedajú 2/3 zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou určil, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Predmetný rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 5 Co 219/2013 zo dňa 21. 8. 2014. Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobre viery spôsobuje materiálnu disproporciu ku škode spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13 EHS). Túto skutočnosť je súd povinný preveriť z úradnej moci (§ 153 ods. 3 O. s. p., rozsudok C 240/1998 - C 244/1998 SD EÚ), teda v tomto prípade sa nedá uvažovať o výsostnom práve spotrebiteľa, ktorý by nebol viazaný neprijateľnou podmienkou len za stavu, kedy by sa výslovne určenia jej neplatnosti domáhal. Neprijateľná podmienka je absolútne neplatná, a to samozrejme bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem je daný zákonom a nepreukazuje sa. Žalovaný v zmluve neuviedol RPMN, z tohto dôvodu je tu tiež dôvod na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože ak zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) Zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov. Čo sa týka námietky premlčania, túto žalovaný formuluje nejasne a bez odôvodnenia. K objektívnej premlčacej dobe sa vyjadril Krajský súd v Prešove v rozsudku, sp. zn. 21 Co 72/2014 zo dňa 19. 3. 2015 a taktiež v rozsudku, sp. zn. 7 Co 84/2011 zo dňa 12. 12. 2011 a Krajský súd Žilina vo viacerých rozhodnutiach, keď posúdil konanie dodávateľov ako úmyselné konanie vedúce k bezdôvodnému obohateniu tým, že nedávajú svoje zmluvy do súladu so Zákonom o spotrebiteľských úveroch. Objektívna premlčacia lehota je desaťročná, o čom naposledy rozhodol Krajský súd Prešov v rozsudku 7Co 84/2011 zo dňa 12. 12. 2011. V tomto rozsudku uvádza, že nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda je jeho povinnosťou poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. V čase

uzatvárania zmlúv už niekoľko rokov platila pri spotrebiteľských úveroch úprava vyžadujúca uvádzať RPMN, umožňujúca spotrebiteľom zorientovať sa v ponukách rôznych finančných inštitúcií poskytujúcich úvery a posúdiť výhodnosť poskytnutého úveru. Žalovaný v období od 28. 2. 2005 do 16. 7. 2007 uzatvoril so žalobkyňou 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom ani v jednej z nich údaj o RPMN neuviedol. Takéto dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať RPMN sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 - 5 Občianskeho zákonníka, v znení platnom k 24. 1. 2011,

(1)

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

(2)

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

(3)

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

(4)

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a)

má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b)

dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c)

vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d)

vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e)

umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f)

umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g)

oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h)

prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i)

umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j)

určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k)

požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l)

obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m)

v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n)

spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o)

ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p)

obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r)

vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

(5)

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z. z.,

1)

Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a)

zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>,

b)

zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>, s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>, z) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>,

c)

zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>> alebo

d)

v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e)

veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Zmluva o úvere zo dňa 24. 1. 2011, ktorú uzatvorili účastníci konania je spotrebiteľskou zmluvou a vzťahuje sa na ňu právna úprava v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalovaný namietal, že predmetom prieskumu nemôžu byť zmluvné dojednania týkajúce sa primeranosti ceny úveru, ktorá je vyňatá z kontroly nekalej povahy, súd v tomto smere poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka posledná veta, „že sa tak deje len v prípade, ak sú zmluvné podmienky vyjadrené určito, jasne, zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané“. Predmetná úverová zmluva je typickou formulárovou zmluvou, vopred pripravenou žalovaným ako dodávateľom a žalobkyňa ako spotrebiteľ nemala možnosť vyjednávať zmluvné podmienky so žalovaným, pričom ani z výsluchu žalobkyne nebolo preukázané, že by došlo k vyjednaniu individuálnych zmluvných podmienok. Za danej situácie potom už aj s poukazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-143/13 zo dňa 20. 3. 2013, podľa ktorého „čl. 4 ods. 2 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností ako vo veci samej pojmy „hlavný predmet zmluvy“ a „primeranosť medzi cenou a odmenou na jednej strane a tovarom alebo službami, ktoré sa majú dodať alebo poskytnúť ako protihodnota na druhej strane“ sa v zásade nevzťahujú na druhy podmienok nachádzajúce sa v úverových zmluvách uzavretých medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľmi, ako sú tie vo veci samej, ktoré na jednej strane umožňujú za určitých podmienok veriteľovi jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu a na druhej strane upravujú ním vyberaný „poplatok za riziko“. Je však úlohou vnútroštátneho súdu, aby vzhľadom na povahu, všeobecnú štruktúru a ustanovenia zmluvy o úvere, ako aj jej právne a skutkové súvislosti overil toto posúdenie uvedených zmluvných podmienok.

Zmluvná podmienka týkajúca sa administratívneho poplatku v úverovej zmluve v bode 11 je naformulovaná tak, že 1/3 poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné 2/3 zahrňujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Súd má za to, že takéto určenie je nejasné, neurčité a pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľné, aké konkrétne náklady zahŕňajú 2/3 a o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má preto dopad na platnosť administratívneho poplatku. Už rozhodnutie Vyššieho krajinského súdu Karlsruhe AZ 17U192/2010 zo dňa 3. 5. 2010 vyjadrilo líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak, tieto sú poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa. Súd ďalej poukazuje na právoplatný rozsudok Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11 C 42/2012 zo dňa 13. 9. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5Co 219/2013 zo dňa 21. 8. 2014, ktorým bol potvrdený tento rozsudok a v ktorom sa rozhodovalo o tej istej zmluvnej podmienke v úverovej zmluve týkajúcej sa poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy spolu s administratívou s tým spojenou, t. j. o tej zmluvnej podmienke, ktorú žalovaný Pohotovosť používa vo všetkých svojich zmluvách. Táto zmluvná podmienka bola určená za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka s odôvodnením, že dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie

je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Celú odplatu za poskytnutý úver tak súd vyhodnotil ako neprimeranú a neplatnú.

V predmetnom konaní ide o rovnakú zmluvnú podmienku rovnakého dodávateľa pri uzatváraní spotrebiteľského úveru, a preto žalovaný po právoplatnosti tohto rozsudku má povinnosť nepoužívať predmetnú zmluvnú podmienku. Súd poukazuje, že táto povinnosť mu vyplývala z ustanovenia § 4 Zákona č. 250/2007 ods. 2 písm. c) o ochrane spotrebiteľa. Novelou č. 102/2014 Z. z. o ochrane spotrebiteľa bolo rozšírené ustanovenie § 53 ods. 4 o písm. v) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého za neprijateľné v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktoré spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedodáva dohodnuté protiplnenie. Používanie neplatnej zmluvnej podmienky potom, čo bola vyhlásená za neprijateľnú je porušením zákona zo strany žalovaného.

Predmetná úverová zmluva neobsahuje ani náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k), y) a porušenie týchto obsahových náležitostí úverovej zmluvy má za následok, že takýto úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) Zákona č. 129/2010 Z. z.

Na strane žalovaného tak došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, pokiaľ prijal od žalobkyne plnenie bez právneho dôvodu vo výške 356,- EUR. Takéto bezdôvodné obohatenie je povinný vydať. Žalovaný namietal, že k uplatneniu nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia došlo po uplynutí subjektívnej i objektívnej premlčacej lehoty v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o vznesené námietky premlčania, súd má za to, že plynie desaťročná premlčacia lehota z dôvodu, že žalovaný ako podnikajúca osoba na finančnom trhu, ktorý má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby sa má vo vzťahu k nemu správať poctivo a teda aj je jeho povinnosťou poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa je potrebné vyžadovať v čo najvyššej možnej miere. Je preto dôvodné predpokladať, že žalovaný musel vedieť, že neuvedením výšky úrokov z úveru, RPMN a ďalších náležitostí a poplatkov priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere, nasleduje zákonom predpokladaná sankcia, t. j., že ako veriteľ nebude môcť od dlžníka žiadať úrok z úveru a iné poplatky a pre prípad, že tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzročený. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Preto v danom prípade plynie desaťročná objektívna premlčacia lehota, ktorá sa počíta odo dňa, keď k tomu došlo a táto neuplynula ani od uzavretia spotrebiteľskej zmluvy. Desaťročná premlčacia lehota nemohla uplynúť ani odo dňa, kedy sa žalovaný voči žalobkyne bezdôvodne obohatil, t. j. od okamihu, kedy prijal od nej plnenie prevyšujúce sumu skutočne čerpaného úveru. Žalobkyňa podala žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, pretože o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela až v roku 2014, keď vyhladala spotrebiteľské združenie HOOS a predložila k posúdeniu svoju zmluvu. Následne podala žalobu.

Z vyššie uvedených dôvodov preto súd zaviazal žalovaného vydať žalobkyne bezdôvodné obohatenie vo výške 356,- EUR do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Právny zástupca žalobkyne si vyúčtoval trovy právneho zastúpenia pri spojení dvoch vecí z neurčitej hodnoty podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. odmenu 61,87 EUR a z hodnoty 356,- EUR odmenu 26,56 EUR, pričom zo spojenej veci účtuje podľa § 13 ods. 3 1/3, čo predstavuje odmenu za 1 úkon právnej služby 8,85 EUR (26,56 EUR : 1/3 = 8,85 EUR) a spolu odmena za 1 úkon za spojené veci predstavuje 70,72 EUR (61,87 EUR + 8,85 EUR = 70,72 EUR) a 8,04 EUR paušál od 1. 1. 2015 podľa nového výpočtového základu pri takto spojenej veci je odmena 73,39 EUR (64,54 EUR + 8,85 EUR = 73,39 EUR) a 8,39 EUR režijný paušál, a to pri úkonoch podľa § 13 ods. 1 písm. a), c), d) (príprava zastúpenia, napísanie žaloby) 2 x 70,72 EUR a 2 x režijný paušál 8,04 EUR, písomné vyjadrenie zo dňa 12. 6. 2015 a zastúpenie na pojednávaní dňa 28. 9. 2015 2 x 73,39 EUR, 2 x režijný paušál 8,39 EUR, spolu bez DPH 321,08 EUR.

Ďalej si vyúčtoval hotové výdavky, a to cestovné vlastným motorovým vozidlom Škoda Fábria, EČ: PO 914 BC na pojednávaní dňa 28. 9. 2015 zo Svidníka do Prešova a späť 134 km á 0,25 EUR/km = 33,50 EUR, účtu 1, t. j. 16,75 EUR, k čomu prislúcha náhrada za premeškaný čas za 5 polhodín á 13,98 ERU = 69,90 účtuje 1, t. j. 34,95 EUR. Výpočet náhrady za použitie motorového vozidla dňa 28. 9. 2015, základná sadzba za 1 km jazdy (§ 1 písm. b) opatrenia č. 632/2008 Z. z. 0,183 EUR/km, náhrada za spotrebované pohonné hmoty pri priemernej spotrebe pohonných hmôt podľa technického preukazu (6,5 + 4,1 + 5 = 15,6 : 3 = 5,2 l/100 km) 0,052 l/1 km a pri cene nafty 1,229 EUR/l = 0,06 EUR/km, spolu náhrada za 1 km jazdy (0,183 EUR) + náhrada za spotrebované pohonné hmoty na 1 km (0,06 EUR/km) = 0,243 EUR/km, po zaokrúhlení 0,25 EUR/km, hotové výdavky bez DPH spolu 51,70 EUR, 20 % DPH 74,56 EUR, spolu trovy s DPH 447,34 EUR. Súd priznal žalobkyni takto vyúčtované náklady jej právneho zastúpenia, lebo sú v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. a zaviazal žalovaného k ich úhrade, a to priamo na účet právneho zástupcovia žalobkyne JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66 na účet vedený vo VÚB, a. s., č. ú. D. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, J.: D., E. XXXXX do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňa je oslobodená od platenia súdnych poplatkov, v konaní bola plne úspešná, preto podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. v znení noviel, poplatková povinnosť prešla na žalovaného a súd mu uložil zaplatiť súdny poplatok vo výške podľa položky 1 a), b) 16,50 EUR, 99,50 a 21,56 EUR, spolu 120,86 EUR, ktoré uhradí štátu priamo na účet Okresného súdu v Prešove do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.